

Vägen framåt vad gäller vibrationsskador

De arbets- och miljömedicinska klinikernas syn och
åtaganden

Catarina Nordander^a, Richard Davidsson^a, Marie Lewné^b, Maria Albin^b

^a Arbets- och miljömedicin Syd

^b Centrum för arbets- och miljömedicin (CAMM)

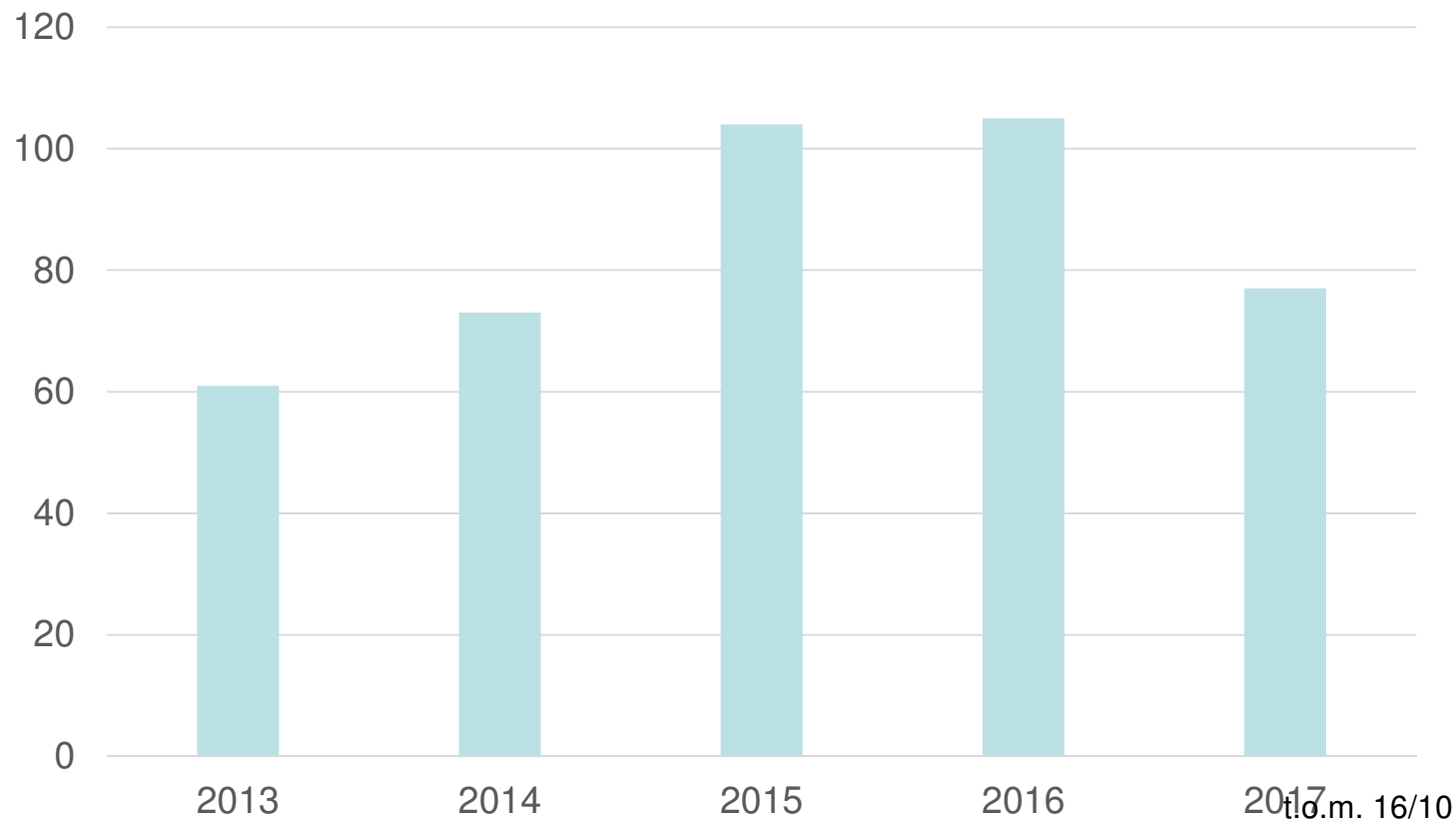
Klinikforum – ett möte mellan AV och AMM

Klinikforum 17 oktober 2017

Vibrationer 10:40 – 14:00 (inkl lunch)

- Så jobbar AMM-klinikerna med vibrationer
 - AMM Syd:s vibrationsprojekt (Catarina Nordander)
 - Övriga kliniker
 - Så jobbar AV med vibrationer (Johanna Bengtsson och Ingemar Rödin)
- Så kan AV och klinikerna samarbeta inom området
 - Hur kan vi arbeta mest effektivt för att få ner vibrationsnivåerna?
 - Vilken är den bästa vägen mot målet?

AMM Syd Antal patienter per år*

Historiskt har vi haft ca 50 patienter per år från 1990 till 2012

Skador

- De flesta har nervskador
 - Dålig känsel
 - Dålig kraft
 - Fumliga
 - Värk
- Många har även vita fingrar
 - Vid kallt, blött eller blåsigt väder
- Arbetslivet men också fritiden påverkas kraftigt

Hur förstås gränsvärdet

- Gränsvärdet $A(8)$ 5 m/s²
- Insatsvärdet $A(8)$ 2,5 m/s²
- Säker nivå $A(8)$ 1 m/s²

Använder

- tigersåg (11 m/s²) 30 min
- bormaskin (8 m/s²) 50 min
- Skruvdragare (2 m/s²) 2 timmar

Farligt? Lagligt?

Vi använder istället AVs poängmetod

- www.av.se/teman/vibration/poangmetoden
- Gränsvärde 400 poäng
- Insatsvärde 100 poäng

Acceleration [m/s²]

40	267	800	1600	3200	6400	9600	12800	16000	19200	25600	32000
30	150	450	900	1800	3600	5400	7200	9000	10800	14400	18000
25	104	312	624	1248	2496	3744	4896	6144	7392	10000	12500
20	67	201	402	804	1608	2412	3216	4020	4824	6400	8000
19	60	180	360	720	1440	2160	2880	3600	4320	5760	7220
18	54	162	324	648	1296	1944	2592	3240	3888	5184	6480
17	48	144	288	576	1152	1728	2304	2880	3456	4576	5780
16	43	129	258	516	1032	1548	2064	2680	3296	4368	5424
15	38	114	228	456	912	1368	1824	2360	2976	3968	4960
14	33	100	200	400	800	1200	1600	2000	2400	3168	3920
13	28	84	168	336	672	1008	1344	1680	2016	2688	3360
12	24	72	144	288	576	864	1152	1440	1728	2280	2880
11	20	60	120	240	480	720	960	1200	1440	1920	2420
10	17	51	102	204	408	612	816	1020	1224	1600	2000
9	14	42	84	168	336	504	672	840	1008	1320	1620
8	11	33	66	132	264	396	528	660	792	1040	1280
7	8	24	48	96	192	288	384	480	576	760	980
6	6	18	36	72	144	216	288	360	432	576	720
5,5	5	15	30	60	120	180	240	300	360	480	605
5	4	12	24	48	96	144	192	240	288	384	500
4,5	3	9	18	36	72	108	144	180	216	288	405
4	3	6	12	24	48	72	96	120	144	192	320
3,5	2	4	8	16	32	48	64	80	96	128	245
3	2	3	6	12	24	36	48	60	72	96	180
2,5	1	2	4	8	16	24	32	40	48	64	125
2	1	1	2	4	8	12	16	20	24	32	80
	5 min	15 min	30 min	1h	2h	3h	4h	5h	6h	8h	10h

Tigersåg: 121 p

Borrmaskin: 128 p

Skruvdragare: 64 p

121 + 128 + 64 = 313 p

Daglig exponeringstid

Genomsnittlig exponering AMM Syds patienter (70 senaste)

Yrke	Antal	A(8) median	A(8) 75 percentil	A(8) Max
Anläggningsarbetare	12	310	440	760
Betongarbetare	8	200	270	350
Byggnads- och ventilationsplåtslagare	3	290	380	490
Fastighetsskötare	3	73	110	170
Motorfordonsmekaniker och fordonsreparatörer	5	24	53	220
Murare m.fl.	5	420	500	520
Saneringsarbetare m.fl.	5	330	640	890
Svetsare och gasskärare	5	150	190	200
Tandläkare	3	2	3,1	4,5
Träarbetare, snickare m.fl.	21	150	240	470
Trädgårdsanläggare m.fl.	4	150	170	200

Maria Albin tog initiativ till en vägkarta 😊

Maria skrev ett utkast

AMM Syd (Catarina och Richard Davidsson) bidrog

Diskussion och revision på chefsmötet (Höstmötet i Umeå 2017)

Skypemöte Johanna, Ingemar, Catarina och Maria

AV (Johanna, Ingemar, Igge Gustavsson) reviderade

Förslag till Klinikforum

22 maj 2018

Kan vi göra detta till vår gemensamma vägkarta?

Diskussion och påföljande revision

Detta ett dokument från AMM-klinikerna som har diskuterats med AV

Vägen framåt betyder att AMM-klinikerna beskriver sina åtaganden och att AV klargör vad som görs inom inspektions- och regelarbete.

Hur ser då vägkartan ut?

- AMM-klinikernas åtagande
- AV:s inspektionsavdelning
- AV:s regelavdelning
- Betydelsen av standardisering
- Åtgärder som kan genomföras av uthyrningsföretagen

AMM-klinikernas åtagande

1. Utbildning för FHV inom regionen så att de kan bistå arbetsgivaren med riskbedömning (inklusive mätningar), åtgärdsplan, utbildning och medicinska kontroller, samt sambandsbedömning
2. Expertstöd till FHV vad gäller riskbedömning, mätning och utfall av medicinsk kontroll på individ och gruppnivå
3. Tillhandahållande av kostnadsfri evidensbaserad metodik för riskbedömning och medicinska kontroller exempelvis genom FHVmetodik.se
4. Patientutredning med sambandsbedömning för misstänkta vibrationsskador (okomplicerade fall utreds inom FHV) och återförande till arbetsplatsen på lämpligt sätt, samt i tillämpliga fall Läkares anmälan särskilt om flera arbetstagare berörs

AMM-klinikernas åtagande

5. Utarbetande av gemensamt utbildningsmaterial avsett för lärare på relevanta yrkesförberedande program, t ex byggprogrammet
6. Medverka i utbildningar riktade till skolläkare som skall genomföra medicinska kontroller under förutsättning att det kan genomföras med relevant ambitionsnivå
7. Medverka i informationsinsatser i samarbete med AV riktade mot enskilda branscher i anslutning till t ex riktade inspektionsprojekt/kampanjer
8. Informera AV/inspektion då missförhållanden med hög risk för skador uppmärksammas avseende arbetsplats och eller specifik utrustning

AV:s Inspektionsavdelning

1. Riktad inspektionsinsats om handhållna maskiner pågår 2018-2019, där exponering för både buller och vibrationer kontrolleras. Vid behov kan inspektionen få stöd från AMM.
2. Vid inspektion i särskilda riskbranscher efterfrågas rutinmässigt riskbedömning för vibrationer.
3. Vid inspektioner ställs också frågor om medicinska kontroller (ingår i nämnd kampanj ovan). Frågor om detta kan stämmas av mellan Inspektionen och AMM-klinikerna på de regionala träffarna.
4. I de fall det vid inspektion framkommer att arbetstagare exponeras över insats- eller gränsvärdet ställs krav i ett inspektionsmeddelande.
5. Uppföljande inspektioner kan behövas för att följa upp så att bristerna åtgärdas.

AV:s regelavdelning

1. Det finns förslag på ett EU-projekt (Jamach18) där bl.a. handhållna maskiner ska kontrolleras, AV planerar att delta i det projektet.
2. Tillverkarna är skyldiga att deklarerera maskiners vibrationsnivåer. Information och vägledning till detta skickades ut från AV hösten 2017. AV planerar att följa upp utskicket, ev. ingår det i ovan nämnda projekt (Jamach18).
3. Riktad kommunikation och kontakter med prioriterade branscher, görs vid behov efter indikationer från bl.a. Inspektionsavdelningen.

Betydelsen av standardisering

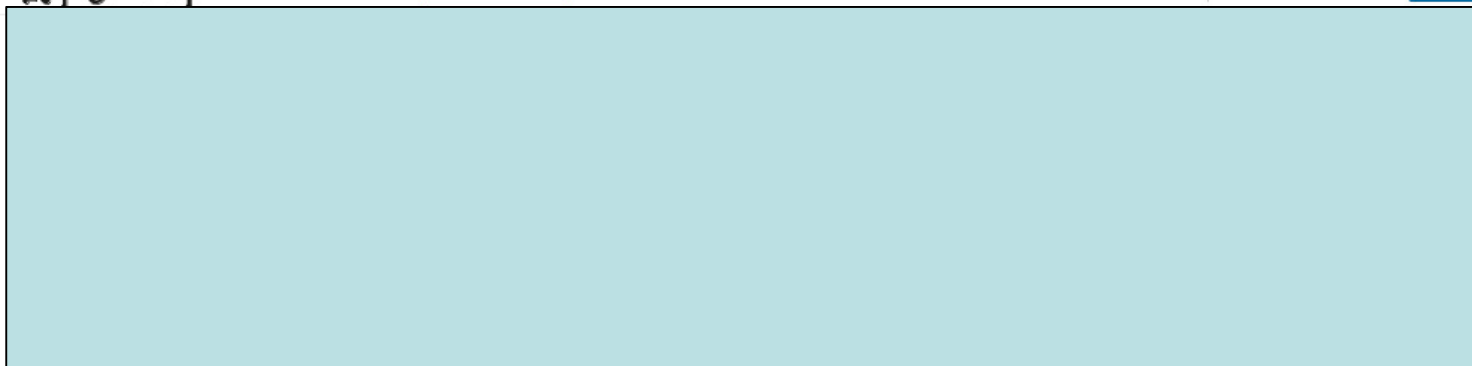
- Huvudfokus för AV och för klinikerna är i dagsläget att gällande föreskrifter följs!
- Det finns (minst) två tekniska kommittéer som jobbar med standardisering med avseende på vibrationer: TK 111, där AV ingår, och TK 109.
- Klinikerna är inte så aktiva i standardiseringsarbetet.
- Det är viktigt att det tas fram en bättre standard vad gäller mätning för att få med höga frekvenser och slag/stötar. Nu pågår arbete kring detta på internationell nivå (Hans Lindell på RISE, fd. SwereaIVF, är ordförande i den internationella arbetsgruppen om detta).
- Andra aktörer är tillverkare, företag, konsultfirmor mfl. samt en del universitet och högskolor.

Åtgärder som kan genomföras av uthyrningsföretag

- För maskiner med höga vibrationsnivåer bör rutinmässigt information lämnas om alternativ som ger mindre exponering och vilken fördel det innebär vad gäller kvantifierad daglig användningstid.
- Det är önskvärt att verktygen underhålls och att vibrationsnivåerna kontrolleras så att exponeringsnivåerna inte ökar då verktyget åldras (önskvärt att servicedatum anges).

Slutsats

Genom återkommande och nära samarbete har klinikernas verksamhetschefer kommit överens om en gemensam strategi som har goda förutsättningar att minska antalet vibrationsskador. Detta har dessutom diskuterats med Arbetsmiljöverket som har bidragit med värdefulla synpunkter.

TT

16:25 | 2018-10-31

Den vanligaste arbetssjukdomen för dem som arbetar med handhållna maskiner är vibrationsskador, enligt Arbetsmiljöverket.

I år har myndigheten genomfört nästan 350 inspektioner på arbetsplatser inom mark- och anläggning, smidesverkstäder och verkstäder för fordon och tåg. Inspektionerna har resulterat i 850 krav på att åtgärda brister i arbetsmiljön som gäller handhållna vibrerande verktyg.

Med fokus på vibrationsskador ska Arbetsmiljöverket inspektera cirka 3 000 arbetsplatser fram till och med 2020.

IF Metall välkomnar att Arbetsmiljöverket uppmärksammar problematiken. Fackförbundet presenterade i förra veckan en arbetsmiljöundersökning som visar att fyra av tio av IF Metalls medlemmar besväras av vibrationer.

– En avgörande faktor är hur arbetet är organiserat, att de som arbetar mycket med vibrerande verktyg får växla mellan arbetsuppgifter, säger IF Metalls förbundsordförande Marie Nilsson.

ANNONS

NÄSTA ARTIKEL:
Turkiet slår tillbaka mot fransk spelte...

DELA ARTIKELN:

DELA

TWEETA